

قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری

با الهام از روایت یعقوب بن شعیب از امام صادق (ع) در زمینه شناسایی و تعیین جانشین مقام رهبری و ولایت امر مسلمین در هر زمان برای پیشگیری از بروز فترت در نظام جمهوری اسلامی و ضمانت تداوم حکومت شرعیه براساس ولایت فقیه، در اجرای اصل ۱۰۷ و ۱۰۸ قانون اساسی، قانون انتخابات، تعداد، شرایط و آیین نامه داخلی مجلس خبرگان رهبری به شرح ذیل تنظیم گردید:

فصل اول - تعداد خبرگان

ماده ۱ (اصلاحی ۱۱ / ۶ / ۱۳۹۴ مجلس خبرگان رهبری) - عده نمایندگان مجلس خبرگان رهبری ۸۸ نفر به شرح ذیل می‌باشد:

استان تهران ۱۶ نماینده؛

استان‌های خراسان رضوی و خوزستان هر کدام ۶ نماینده؛

استان‌های اصفهان، آذربایجان شرقی و فارس هر کدام ۵ نماینده؛

استان‌های گیلان و مازندران هر کدام ۴ نماینده؛

استان‌های آذربایجان غربی و کرمان هر کدام ۳ نماینده؛

استان‌های اردبیل، البرز، سیستان و بلوچستان، قزوین، کردستان، کرمانشاه، گلستان، لرستان، مرکزی و همدان هر کدام ۲ نماینده؛

استان‌های ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، زنجان، سمنان، قم، کهگیلویه و بویراحمد، هرمزگان و یزد هر کدام ۱ نماینده

ماده ۲ (اصلاحی ۱۱ / ۶ / ۱۳۹۴ مجلس خبرگان رهبری) - از تاریخ تصویب این قانون هرگونه افزایش تعداد نمایندگان خبرگان پس از بررسی‌های لازم و با توجه به میزان جمعیت و تقسیمات جغرافیای کشور و مصالح ملی براساس پیشنهاد هیئت‌رئیس در آخرین سال هر دوره و تصویب مجلس خبرگان رهبری خواهد بود.

فصل دوم - شرایط انتخاب شوندهگان

ماده ۳- خبرگان منتخب مردم باید دارای شرایط زیر باشند

الف- اشتهار به دیانت و وثوق و شایستگی اخلاقی

ب (اصلاحی ۲۴ و ۱۳۶۹ /۴ /۲۵ مجلس خبرگان رهبری)- اجتهاد در حدی که قدرت استنباط بعض مسائل فقهی را داشته

باشد و بتواند ولی فقیه واجد شرایط رهبری را تشخیص دهد

ج- بینش سیاسی و اجتماعی و آشنایی با مسائل روز

د- معتقدبودن به نظام جمهوری اسلامی ایران

ه- نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۴ و ۱۳۶۹ /۴ /۲۵ مجلس خبرگان رهبری)- مرجع تشخیص دارابودن شرایط فوق، فقهای شورای

نگهبان قانون اساسی می باشند

تبصره ۲ (اصلاحی ۲۴ و ۱۳۶۹ /۴ /۲۵ مجلس خبرگان رهبری)- کسانی که رهبر معظم انقلاب -صریحاً و یا ضمناً- اجتهاد

آنان را تأیید کرده باشد، از نظر علمی نیاز به تشخیص فقهای شورای نگهبان نخواهند داشت

تبصره ۳- ضرورت ندارد که نمایندگان، ساکن و یا متولد حوزه انتخابیه خود باشند

فصل سوم - شرایط انتخاب کنندگان

: ماده ۴ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط ذیل باشند

الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران

ب - (اصلاحی ۱۴ /۶ /۱۳۸۶ مجلس خبرگان رهبری)- داشتن هجده سال تمام

فصل چهارم - مدت

ماده ۵- خبرگان برای مدت هشت سال انتخاب می‌شوند و شش ماه به پایان هر دوره، باید انتخابات دوره بعد آغاز گردد، به طوری که سه ماه به پایان هر دوره، انتخابات دوره بعد خاتمه یافته باشد.

تبصره (الحاقی ۸ / ۶ / ۱۳۸۵ مجلس خبرگان رهبری)- به منظور برگزاری همزمان انتخابات مجلس خبرگان رهبری و انتخابات مجلس شورای اسلامی، مدت دوره چهارم مجلس خبرگان رهبری تا سه ماه پس از انتخابات همزمان دوره پنجم مجلس خبرگان رهبری و دوره دهم مجلس شورای اسلامی امتداد می‌یابد.

فصل پنجم - کیفیت انتخابات

ماده ۶- رأی‌گیری به صورت مخفی و به طور مستقیم انجام می‌گیرد.

ماده ۷- اخذ آرا در سراسر کشور، در یک روز صورت می‌گیرد و در صورت احتیاج، تمدید می‌گردد.

تبصره ۱- چنانچه در مواردی انتخابات، به سبب وجود مانع صورت نگیرد، پس از رفع مانع بلافاصله باید برگزار شود.

تبصره ۲- چنانچه در استانی، امکان شرکت دو سوم مردم در انتخابات وجود داشت، باید برگزار شود.

ماده ۸ (اصلاحی ۲۴ و ۲۵ / ۴ / ۱۳۶۹ مجلس خبرگان رهبری)- خبرگان با اکثریت نسبی آرای شرکت‌کنندگان انتخاب می‌شوند.

تبصره (اصلاحی ۲۴ و ۲۵ / ۴ / ۱۳۶۹ مجلس خبرگان رهبری)- در صورتی که تعداد آرای دو یا چند نفر، مساوی باشد و به همه آنان نیاز نباشد، نماینده یا نمایندگان مورد لزوم، با قرعه معین می‌شود.

ماده ۹ (اصلاحی ۱۲ / ۵ / ۱۳۶۱ فقهای شورای نگهبان)- مجری انتخابات مجلس خبرگان، وزارت کشور است. آیین‌نامه اجرایی انتخابات به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب شورای نگهبان خواهد رسید.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۲ / ۵ / ۱۳۶۱ فقهای شورای نگهبان)- نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان بر طبق «قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی» مصوب سوم مهرماه ۱۳۵۹ کمیسیون امور داخلی مجلس شورای اسلامی، انجام می‌شود. آیین‌نامه اجرایی آن را شورای نگهبان تصویب خواهد کرد.

ناظران حوزه‌های انتخابیه و حوزه‌های فرعی و شعب ثبت‌نام و اخذ رأی و بازرسان را هیئت مرکزی نظارت، به ترتیب و تعدادی که مصلحت بداند، تعیین خواهد کرد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۲ / ۵ / ۱۳۶۱ فقهای شورای نگهبان)- در هیئت نظارت مرکزی، یکی از فقهای شورای نگهبان عضویت خواهد داشت.

تبصره ۳ (اصلاحی ۱۲ / ۵ / ۱۳۶۱ فقهای شورای نگهبان)- قانون انتخابات مجلس خبرگان و آیین‌نامه‌های اجرایی آن،

جهت اقدام، از طرف شورای نگهبان به وزارت کشور ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۰- هیئت نظارت مذکور پس از آنکه اعتبارنامه دو سوم خبرگان منتخب مردم صادر شد، از آن‌ها برای شرکت در جلسه افتتاحیه دعوت می‌کند و تاریخ و محل جلسه را از طریق رسانه‌های گروهی و دو روزنامه کثیرالانتشار به اطلاع می‌رساند.

این قانون در ده ماده و ده تبصره در هجدهمین اجلاس رسمی مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۱۱/۶/۱۳۹۴ اصلاح و تنظیم شد.

فصل ششم - آیین نامه داخلی مجلس خبرگان

ماده ۱۲ - جلسات مجلس خبرگان ، با حضور دو سوم کل خبرگانی که می باید انتخاب گردند ، رسمیت می یابد .

ماده ۱۳ - مصوبات مجلس خبرگان ، با موافقت نصف به علاوه یک حاضران ، معتبر است ، مگر در مورد تعیین رهبر که موافقت دو سوم حاضران معتبر می باشد .

ماده ۱۴ - جلسه افتتاحیه ، به وسیله هیأت نظارت مرکزی ، با تلاوت آیاتی از قرآن کریم آغاز می گردد ، سپس رئیس هیأت نظارت ، از هیأت رئیسه سنی - که قبلاً بر مبنای شناسنامه تعیین شده اند - دعوت می کند تا به جایگاه مخصوص روند و اداره جلسه را به عهده گیرند .

تبصره - هیأت رئیسه سنی ، مرکب است از رئیس ، نایب رئیس از سالمندترین و دو منشی از جوانترین اعضای حاضر در جلسه .

ماده ۱۵ - صورت جلسات به وسیله نوار ، ضبط و بوسیله تندنویس ، پیاده می شود و به امضای رئیس یا نایب رئیس می رسد .

صورت جلسه انتخاب رهبر ، باید به امضای همه اعضای حاضر در جلسه برسد .

ماده ۱۶ - در آغاز نخستین جلسه رسمی ، خبرگان مراسم تحلیف را بدین صورت برگزار می کنند

ما ، در برابر قرآن مجید و مردم شریف ایران ، به خدای متعال ، سوگند یاد می کنیم که در ایفای وظیفه سنگینی که به عهده داریم ، یعنی ، تشخیص و معرفی بهترین فرد ، برای مقام والای رهبری امت ، خود را در پیشگاه مقدس خداوند و در >> برابر ملت غیور ایران ، مسئول بدانیم و کوچکترین مسامحه و خیانت را روا نداریم

ماده ۱۷ - هیأت رئیسه سنی بلافاصله به انتخاب هیأت رئیسه دائم ، می پردازد

ماده ۱۸ - هیأت رئیسه دائم ، نیز مرکب است از ۴ نفر : رئیس ، نایب رئیس و دو منشی که برای مدت دو سال با رأی گیری مخفی و اکثریت نسبی انتخاب می شوند .

ماده ۱۹ - مجلس خبرگان سالی یکبار حداقل به مدت دو روز ، اجلاسیه رسمی دارد .
ماده ۲۰ - در مواردی که هیأت رئیسه لازم بداند ، یا ده نفر از اعضا کتباً پیشنهاد کنند ، اجلاسیه فوق العاده تشکیل می شود .

ماده ۲۱ - وظیفه مجلس خبرگان در اجلاسیه های عادی خود ، اجرای اصل یکصد و یازدهم قانون اساسی و به بحث و تبادل نظر درباره مسائل مربوط به رهبری و تبادل نظر برای یافتن بهترین شیوه عمل در جهت ایفای این مسئولیت خطیر و پیشنهاد آن به مقام رهبری می باشد .

ماده ۲۲ - این قانون در بیست و یک ماده و شش تبصره ، در جلسه مورخه ۱۳۵۹/۷/۱۰ فقهای شورای نگهبان ، تنظیم و برای تصویب نهایی به پیشگاه امام امت تقدیم گردید .

آئین نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس خبرگان مصوب ۱۸ /۷/ ۱۳۶۱ شورای نگهبان با اصلاحات [۱]بعدی

فصل اول - کلیات

[۲]. ماده ۱- حوزه های انتخابیه مجلس خبرگان و تعداد منتخبین آن ها در سراسر کشور به شرح جدول پیوست است
ماده ۲- انتخابات خبرگان به صورت عمومی و با رأی مخفی و به طور مستقیم می باشد
ماده ۳ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷)- اگر یک یا چند نفر از داوطلبان تأیید شده استعفا دهند یا فوت نمایند، انتخابات در بین افراد و یا فرد باقی مانده برگزار می گردد و این امر موجب توقف انتخابات نخواهد شد
تبصره- در استان هایی که تعداد کاندیداها تنها به تعداد نیاز یا کمتر است، نامزدهای تأیید صلاحیت شده می توانند ظرف ۴۸ ساعت از سایر استان ها به یکی از این استان ها تغییر محل دهند

ماده ۴ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷)- در صورتی که آرای دو یا چند نفر از نامزدها مساوی باشد و طبق جدول تعداد خبرگان حوزه انتخابیه، انتخاب یک یا چند نفر از نامزدهایی که آرای مساوی دارند ضرورت پیدا کند، ملاک انتخاب قرعه می باشد که در جلسه مشترک هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و ناظرین شورای نگهبان در استان، انجام خواهد گرفت
تبصره- نامزدهای انتخابات در صورت تمایل می توانند در جلسه قرعه کشی شخصاً و یا با اعزام فقط یک نفر نماینده شرکت نمایند. تاریخ و محل قرعه کشی باید حداقل ۲۴ ساعت قبل به داوطلبان ذی ربط ابلاغ گردد
ماده ۵ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- وزارت کشور پس از کسب نظر شورای نگهبان آمادگی برای اجرای انتخابات را به

استحضار رهبر یا شورای رهبری مذکور در اصل (۱۱۱) قانون اساسی می‌رساند و دستور مقام رهبری را به شورای نگهبان اعلام می‌دارد.

ماده ۶- مسئولیت نظارت بر انتخابات خبرگان، برعهده شورای نگهبان است

ماده ۷ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - در هر انتخابات، هر شخص واجد شرایط، فقط می‌تواند یک بار و در یک شعبه اخذ رأی با ارائه شناسنامه رأی بدهد

ماده ۸- اخذ رأی در سراسر کشور در یک روز و حداقل به مدت ۱۰ ساعت به عمل می‌آید و در صورت لزوم قابل تمدید می‌باشد

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی در سراسر کشور به‌عهده وزیر کشور است و مازاد بر تمدید سراسری، منوط به پیشنهاد مشترک استاندار و رئیس هیئت نظارت استان و موافقت وزیر کشور خواهد بود

تبصره ۲ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - در صورتی که شورای نگهبان تمدید را خلاف صحت و سلامت انتخابات بداند نظر شورای نگهبان قطعی و لازم‌الاجرا است

فصل دوم- شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان

ماده ۹- انتخاب‌کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند

الف- تابعیت جمهوری اسلامی ایران

[۳]. ب (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - داشتن پانزده سال تمام در روز اخذ رأی

ماده ۱۰- اشخاص زیر از حق انتخاب‌کردن، محرومند

الف- صغار و مجانین

ب- محرومین از حقوق اجتماعی

ماده ۱۱- انتخاب‌شوندگان باید دارای شرایط زیر باشند

الف- اشتهار به دیانت و وثوق و شایستگی اخلاقی

ب (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - اجتهاد در حدی که قدرت استنباط بعض مسائل فقهی را داشته باشد و بتواند ولی فقیه

واجد شرایط رهبری را تشخیص دهد

ج- بینش سیاسی، اجتماعی و آشنایی با مسائل روز

د- معتقدبودن به نظام جمهوری اسلامی ایران

هـ- نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - مرجع تشخیص دارا بودن شرایط فوق، فقهای شورای نگهبان قانون اساسی می‌باشند

تبصره ۲ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - کسانی که رهبر معظم انقلاب صریحاً یا ضمناً اجتهاد آنان را تأیید کرده باشد از نظر علمی نیاز به تشخیص فقهای شورای نگهبان نخواهند داشت

تبصره ۳- شرط سکونت، تولد و توطن در حوزه انتخابیه برای انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان لازم‌الرعایه نیست

تبصره ۴- چنانچه اعضای شورای نگهبان داوطلب نمایندگی مجلس خبرگان گردند نمی‌توانند نسبت به انتخابات استانی که از آنجا داوطلب شده‌اند نظارت و اتخاذ تصمیم نمایند

فصل سوم- نحوه اعلام داوطلبی و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان

ماده ۱۲ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - پس از وصول دستور مقام رهبری یا شورای مذکور در اصل (۱۱۱) قانون اساسی مبنی بر انجام انتخابات خبرگان، وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف ده روز مراتب و تاریخ شروع ثبت‌نام داوطلبان را با استفاده از وسایل ارتباط جمعی به اطلاع مردم برساند

تبصره ۱ (الحاقی ۱۷ / ۱۱ / ۱۳۶۹) - دستور مقام معظم رهبری برای برگزاری انتخابات سراسری، جهت انتخابات میان‌دوره‌ای همان دوره نیز نافذ است

تبصره ۲- فرمانداران مراکز حوزه‌های انتخابیه (فرمانداران شهرستان‌های مراکز استان) موظف‌اند تاریخ شروع و محل ثبت‌نام و شرایط آن را با انتشار آگهی و استفاده از رسانه‌های گروهی به اطلاع داوطلبان و اهالی حوزه انتخابیه (استان) برسانند. این آگهی باید حداقل پنج روز قبل از تاریخ شروع ثبت‌نام منتشر گردد

ماده ۱۳ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - داوطلبان عضویت در مجلس خبرگان، باید ۷ روز از تاریخ شروع ثبت‌نام شخصاً یا به‌وسیله نماینده خود به فرمانداری مرکز استان مراجعه و پرسش‌نامه اعلام داوطلبی را تکمیل و همراه با فتوکپی کلیه اوراق شناسنامه و ۱۲ قطعه عکس جدید ۴×۶ خود به فرمانداری مرکز استان تسلیم و رسید دریافت دارند

تبصره ۱ (الحاقی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - داوطلبان می‌توانند برای ثبت‌نام به وزارت کشور نیز مراجعه نمایند. وزارت کشور موظف است بلافاصله پس از ثبت‌نام از داوطلبان، فهرست اسامی آنان را برای انجام سایر اقدامات لازم به مرکز حوزه انتخابیه مربوط اعلام نماید

تبصره ۲ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - فرماندار مرکز استان موظف است در پایان هر روز فهرست اسامی و مشخصات داوطلبان حوزه انتخابیه را به وزارت کشور اعلام نماید. وزارت کشور ظرف همان روز فهرست اسامی و مشخصات کامل کلیه

داوطلبان سراسر کشور را به هیئت مرکزی نظارت اعلام خواهد نمود.

ماده ۱۴ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - فرماندار مرکز استان موظف است بلافاصله پس از پایان مهلت ثبت نام، اصل و دو نسخه تصویر پرسش نامه، سه نسخه تصویر کلیه صفحات شناسنامه و شش قطعه عکس مربوطه هریک از داوطلبان را وسیله پیک مطمئن به وزارت کشور ارسال نماید.

ماده ۱۵ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - وزارت کشور پس از دریافت مدارک مربوطه ثبت نام داوطلبان دو نسخه از کلیه مدارک مذکور به همراه دو قطعه عکس را حداکثر ظرف ۷۲ ساعت پس از پایان مهلت ثبت نام به هیئت مرکزی نظارت تسلیم می دارد و هیئت اگر نظری داشته باشد اضافه کرده و فتوکپی شناسنامه و اصل پرسش نامه را در اختیار شورای نگهبان قرار می دهد.

ماده ۱۶ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - شورای نگهبان ظرف ۳۰ روز از تاریخ وصول مدارک داوطلبان هر استان رسیدگی لازم، معمول و نظر خود را به وسیله هیئت نظارت مرکزی به وزارت کشور اعلام می دارد.

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - وزارت کشور موظف است رأساً یا از طریق فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه نظریه فقهای شورای نگهبان مبنی بر رد صلاحیت داوطلب را ظرف دو روز به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۲ (الحاقی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - داوطلبانی که صلاحیت آنان مورد تأیید قرار نگرفته است، می توانند ظرف سه روز از تاریخ ابلاغ مذکور در تبصره «۱» از فقهای شورای نگهبان تقاضای رسیدگی مجدد نمایند.

تبصره ۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - تقاضای رسیده ظرف ۱۰ روز از پایان مهلت دریافت آن توسط فقهای شورای نگهبان مورد رسیدگی قرار می گیرد و نتیجه کتباً به وزارت کشور اعلام خواهد شد.

تبصره ۴ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - احراز صلاحیت داوطلبان به وسیله فقهای شورای نگهبان مانع نظارت استصوابی و عام شورای نگهبان نیست.

ماده ۱۷ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - وزارت کشور موظف است ظرف ۱ روز از وصول نظریه کتبی فقهای شورای نگهبان در خصوص رسیدگی مجدد به تقاضای داوطلبان، اسامی کلیه داوطلبان تأیید شده هر استان را از طریق صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و روزنامه های کثیرالانتشار به اطلاع عموم برساند و مراتب را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه اعلام دارد.

ماده ۱۸ - فرمانداران مراکز حوزه انتخابیه بلافاصله پس از دریافت اسامی داوطلبان مراتب را ضمن انتشار آگهی با استفاده از رسانه های گروهی به اطلاع اهالی حوزه انتخابیه (استان) می رسانند.

ماده ۱۹- به منظور تضمین برخورداری یکسان نامزدهای خبرگان از امکانات دولتی و بازرسی و کنترل نحوه تبلیغات نامزدها، در هر استان کمیسیونی به نام کمیسیون بازرسی تبلیغات انتخابات خبرگان در محل استانداری و بنا به دعوت استاندار تشکیل می‌گردد.

ماده ۲۰- اعضای کمیسیون بازرسی تبلیغات انتخابات خبرگان عبارت‌اند از استاندار ۱-

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷- بالاترین مقام قضایی استان) ۲

رئیس ناظران شورای نگهبان در استان یا نماینده منتخب شورای نگهبان ۳-

مدیر یا سرپرست صداوسیما جمهوری اسلامی مرکز استان یا استان مجاوری که صداوسیما دارد ۴-

ماده ۲۱- برنامه‌های تبلیغاتی رادیوتلوویزیون نامزدهای انتخابات خبرگان باید قبل از پخش، ضبط شود و از نظر کمیسیون بازرسی تبلیغات بگذرد.

ماده ۲۲- نامزدهای انتخاباتی خبرگان که صلاحیت آنان توسط شورای نگهبان تأیید و از طرف وزارت کشور اعلام شده، هر یک حق دارند به طور مساوی از امکانات صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در مرکز استان استفاده نمایند.

ماده ۲۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- پس از انتشار رسمی اسامی نامزدها، فعالیت‌های تبلیغات انتخاباتی آنان ۱۵ روز قبل از روز اخذ رأی شروع و تا ۲۴ ساعت قبل از اخذ رأی ادامه خواهد داشت.

تبصره ۱ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- در صورت جابه‌جایی نامزدها از یک استان به استان دیگر، فرمانداران مراکز دو استان موظف‌اند بلافاصله آگهی اصلاح‌شده اسامی نامزدها را منتشر نمایند.

تبصره ۲ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- انصراف نامزدهای انتخاباتی از شرکت در انتخابات باید حداقل ۷۲ ساعت قبل از شروع اخذ رأی کتباً توسط نامزد یا نماینده وی به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه یا وزارت کشور اعلام شود. عدول از انصراف پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۲۴- نامزدهای خبرگان، با هر سمتی که داشته باشند به طور یکسان مشمول این مقررات بوده و نباید تحت هیچ عنوان، بیش از آنچه توسط کمیسیون بازرسی تبلیغات تعیین شده، از صداوسیما جمهوری اسلامی ایران استفاده نمایند. صداوسیما نیز نباید از هنگام انتشار پذیرش نامزدی تا تعیین نتیجه، برنامه‌های دیگر آن‌ها را پخش کند.

ماده ۲۵ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- استفاده از وسایل، کارکنان، و سایر امکانات دولتی و مؤسسات و شرکت‌های وابسته به دولت، نهادهای انقلاب اسلامی، جایگاه‌های خطابه نماز جمعه، کلیه دانشگاه‌ها و شهرداری‌ها و کلیه دستگاه‌هایی که از بودجه عمومی کشور به هر مقدار استفاده می‌نمایند برای تبلیغات کلیه نامزدهای خبرگان اکیداً ممنوع است.

ماده ۲۶- الصاق اعلامیه، پوستر و هرگونه آگهی تبلیغاتی روی علائم راهنمایی، تابلوی بیمارستان‌ها و تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و سازمان‌های عمومی و ادارات دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت و اتومبیل‌های دولتی و اتوبوس‌های شرکت واحد اتوبوس‌رانی در سراسر کشور ممنوع بوده و مأمورین انتظامی مکلف‌اند نسبت به برداشتن و

از بین بردن چنین اوراق تبلیغاتی اقدام نمایند و در صورت مشاهده متخلفین، آنان را جلب و به منظور تعقیب قانونی به مقامات قضایی تحویل دهند.

تبصره ۱- در صورتی که مطبوعات و نشریات یومیه، هفتگی و ماهانه، در زمان ممنوعیت تبلیغات انتخابات، عکس و خبر و مطلبی بر له یا علیه یکی از نامزدهای خیرگان چاپ و منتشر نماید، ناشر یا ناشرین بر طبق مقررات مسئول خواهند بود. تبصره ۲ (الحاقی ۳/۳/۱۳۸۵)- استفاده از هرگونه آثار تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان اعم از کاغذی، پارچه‌ای، مقوایی، فلزی و یا هر جنس دیگر با ابعاد بیشتر از ۷۰×۱۰۰ سانتی‌متر ممنوع است. تبصره ۳ (الحاقی ۲۳ و ۳۰/۱/۱۳۸۵)- فرمانداری‌ها و بخش‌داری‌ها می‌توانند با استفاده از امکانات محلی، محل‌های مناسبی اعم از ثابت یا سیار را برای الصاق یا ارائه آثار تبلیغاتی نامزدها تعیین نمایند.

تخلف از مقررات قانونی، در کمیسیون [۴] ماده ۲۷ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰/۱/۱۳۸۵)- گزارش هرگونه سوءاستفاده تبلیغاتی یا بازرسی تبلیغات استان مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت اثبات تخلف مراتب رسماً به‌وسیله رئیس کمیسیون به نامزد مربوطه، ابلاغ و در موارد ممکن همه آثار تخلف، جمع‌آوری و محو شده و نامزد مربوطه نیز موظف به محو آثار تخلف و جلوگیری از ادامه آن است. ضمناً یک نسخه از اخطار مزبور هم‌زمان به اطلاع مراجع نظارتی می‌رسد.

فصل پنجم- هیئت اجرایی و وظایف آن

ماده ۲۸ (اصلاحی ۳/۳/۱۳۸۵)- بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور، فرماندار یا سرپرست فرمانداری شهرستان مرکز استان موظف است ظرف مدت ۵ روز در مرکز حوزه انتخابیه، هیئت اجرایی را به ریاست خود و عضویت مدیرکل یا سرپرست اداره کل ثبت احوال استان، دادستان مرکز استان و ۸ نفر از معتمدین تشکیل دهد. تبصره (اصلاحی ۲۳ و ۳۰/۱/۱۳۸۵)- در صورت عدم حضور دادستان در محل، نماینده وی در جلسات هیئت اجرایی شرکت خواهد کرد.

ماده ۲۹ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰/۱/۱۳۸۵)- اعضای اداری هیئت اجرایی مرکز استان به‌منظور انتخاب معتمدین اصلی و علی‌البدل هیئت اجرایی، تشکیل جلسه داده و ۳۰ نفر از روحانیون و معتمدین اقشار مختلف مردم حوزه انتخابیه را که بومی بوده و یا حداقل دارای سه سال سابقه سکونت در حوزه انتخابیه باشند، انتخاب و مراتب را طی صورت جلسه‌ای برای تأیید به هیئت نظارت استان ارسال می‌کنند. هیئت نظارت مزبور حداکثر ظرف دو روز نظر خود را در خصوص صلاحیت معتمدین به فرماندار اعلام خواهد نمود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰/۱/۱۳۸۵)- چنانچه هیئت نظارت، معتمدین پیشنهادی را تأیید نمود اعضای اداری هیئت اجرایی موظف‌اند طی صورت جلسه‌ای به تعداد کسری معتمدین، افراد واجد شرایط دیگری را به هیئت نظارت پیشنهاد

نمایند. در این مرحله هیئت نظارت موظف است حداکثر ظرف ۲۴ ساعت نظر خود را اعلام نماید و در صورتی که جمعاً حداقل ۲۰ نفر مورد تأیید قرار گیرند اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب خواهند کرد و در غیر این صورت وزارت کشور با هماهنگی هیئت مرکزی نظارت ظرف ۲۴ ساعت تعداد باقی‌مانده را انتخاب خواهند کرد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - معتمدین این ماده باید دارای اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی، وفادار به قانون اساسی و اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده و وابسته به گروه‌های غیرقانونی نبوده و محکومیت کیفری مؤثر نداشته باشند.

تبصره ۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - افرادی که در هیئت‌های اجرایی و شعب اخذ رأی هر انتخابات قبل مرتکب تخلف شده‌اند معرفی آن‌ها در لیست معتمدین مجاز نمی‌باشد.

بنا به دعوت فرماندار مرکز استان (۵) ماده ۳۰ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - سی نفر معتمدین منتخب موضوع ماده (۲۹) ظرف دو روز پس از انتخاب، با حضور هیئت نظارت استان تشکیل جلسه داده و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین که کمتر از ۲۰ نفر نباشند از بین خود ۸ نفر را به‌عنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را به‌عنوان معتمدین علی‌البدل هیئت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌نمایند.

ماده ۳۱ - فرماندار مرکز استان مکلف است از ۸ نفر معتمدین اصلی انتخاب‌شده برای شرکت در جلسات هیئت اجرایی انتخابات خبرگان حوزه انتخابیه دعوت به عمل آورد.

ماده ۳۲ - بلافاصله پس از اعلام وزارت کشور از طریق رسانه‌های گروهی، فرماندار مرکز استان موظف است که دستور تشکیل هیئت اجرایی شهرستان‌های تابعه استان را صادر و به فرمانداری مربوط ابلاغ نماید.

ماده ۳۳ (اصلاحی ۳ / ۳ / ۱۳۸۵) - فرماندار یا سرپرست فرمانداری شهرستان موظف است پس از وصول دستور فرماندار مرکز حوزه انتخابیه ظرف مدت پنج روز هیئت اجرایی شهرستان را به ریاست خود و با عضویت دادستان و ریاست یا سرپرست اداره ثبت احوال شهرستان و ۸ نفر از معتمدین شهرستان تشکیل دهد.

تبصره (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - در صورتی که شهرستان، فاقد دادستان یا رئیس ثبت احوال باشد رده تشکیلاتی مافوق موظف است نماینده‌ای را برای عضویت در هیئت اجرایی به فرماندار معرفی نماید.

ماده ۳۴ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - اعضای اداری هیئت اجرایی شهرستان به‌منظور انتخاب معتمدین اصلی و علی‌البدل هیئت اجرایی، تشکیل جلسه داده و ۳۰ نفر از روحانیون و معتمدین اقشار مختلف مردم شهرستان را که بومی بوده و یا حداقل دارای سه سال سابقه سکونت در آن شهرستان باشند، انتخاب و مراتب را طی صورت جلسه‌ای برای تأیید به هیئت نظارت شهرستان ارسال می‌کنند. هیئت نظارت مزبور حداکثر ظرف دو روز نظر خود را در خصوص صلاحیت معتمدین به فرماندار اعلام خواهد نمود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - چنانچه هیئت نظارت، معتمدین پیشنهادی را تأیید نمود اعضای اداری هیئت اجرایی موظف‌اند طی صورت جلسه‌ای به تعداد کسری معتمدین، افراد واجد شرایط دیگری را به هیئت نظارت پیشنهاد

نمایند. در این مرحله هیئت نظارت موظف است حداکثر ظرف ۲۴ ساعت نظر خود را اعلام نماید و در صورتی که جمعاً حداقل ۲۰ نفر مورد تأیید قرار گیرند اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب خواهند کرد و در غیر این صورت استاندار با هماهنگی هیئت نظارت استان ظرف ۲۴ ساعت تعداد باقی‌مانده را انتخاب خواهند کرد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - معتمدین این ماده باید دارای اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی، وفادار به قانون اساسی و اصل متریقی ولایت مطلقه فقیه و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده و وابسته به گروه‌های غیرقانونی نبوده و محکومیت کیفری مؤثر نداشته باشند.

تبصره ۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - افرادی که در هیئت‌های اجرایی و شعب اخذ رأی هر انتخابات قبل مرتکب تخلف شده‌اند معرفی آن‌ها در لیست معتمدین مجاز نمی‌باشد.

بنا به دعوت فرماندار شهرستان [۶] ماده ۳۵ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - سی نفر معتمدین منتخب موضوع ماده (۳۴) ظرف دو روز پس از انتخاب، با حضور هیئت نظارت شهرستان تشکیل جلسه داده و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین که کمتر از ۲۰ نفر نباشند از بین خود ۸ نفر را به‌عنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را به‌عنوان معتمدین علی‌البدل هیئت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌نمایند.

ماده ۳۶ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - بلافاصله پس از وصول دستور تشکیل هیئت اجرایی از سوی فرماندار مرکز استان، فرماندار شهرستان موظف است دستور تشکیل هیئت اجرایی بخش‌های تابعه را نیز صادر و به بخشداران مربوطه ابلاغ نماید.

ماده ۳۷ (اصلاحی ۳ / ۳ / ۱۳۸۵) - بخشدار یا سرپرست بخشداری موظف است پس از وصول دستور فرماندار شهرستان ظرف مدت پنج روز هیئت اجرایی بخش را به ریاست خود و عضویت نماینده دادستان، رئیس ثبت احوال و یا نماینده معرفی شده از سوی ثبت احوال شهرستان و ۸ نفر از معتمدین بخش تشکیل دهد.

تبصره (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - در صورتی که شهرستان، فاقد دادستان یا رئیس ثبت احوال باشد رده تشکیلاتی مافوق موظف است نماینده‌ای را برای عضویت در هیئت اجرایی به فرماندار معرفی نماید.

ماده ۳۸ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - اعضای اداری هیئت اجرایی بخش به‌منظور انتخاب معتمدین اصلی و علی‌البدل هیئت اجرایی، تشکیل جلسه داده و ۳۰ نفر از روحانیون و معتمدین اقشار مختلف مردم بخش را که بومی بوده و یا حداقل دارای سه سال سابقه سکونت در آن بخش باشند، انتخاب و مراتب را طی صورت جلسه‌ای برای تأیید به هیئت نظارت بخش ارسال می‌کنند. هیئت نظارت مزبور حداکثر ظرف دو روز نظر خود را در خصوص صلاحیت معتمدین به بخشدار اعلام خواهد نمود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - چنانچه هیئت نظارت، معتمدین پیشنهادی را تأیید نمود اعضای اداری هیئت اجرایی موظف‌اند طی صورت جلسه‌ای به تعداد کسری معتمدین، افراد واجد شرایط دیگری را به هیئت نظارت پیشنهاد نمایند. در این مرحله هیئت نظارت موظف است حداکثر ظرف ۲۴ ساعت نظر خود را اعلام نماید و در صورتی که جمعاً حداقل ۲۰ نفر مورد تأیید قرار گیرند اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب خواهند کرد و در غیر این صورت استاندار با

هماهنگی هیئت نظارت استان ظرف ۲۴ ساعت تعداد باقی مانده را انتخاب خواهند کرد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - معتمدین این ماده باید دارای اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی، وفادار به قانون اساسی و اصل متری ولایت مطلقه فقیه و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده و وابسته به گروه‌های غیرقانونی نبوده و محکومیت کیفری مؤثر نداشته باشند.

تبصره ۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - افرادی که در هیئت‌های اجرایی و شعب اخذ رأی هر انتخابات قبل مرتکب تخلف شده‌اند معرفی آن‌ها در لیست معتمدین مجاز نمی‌باشد.

بنا به دعوت بخشدار یا سرپرست [۷] ماده ۳۹ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - سی نفر معتمدین منتخب موضوع ماده (۳۸) بخشداری ظرف دو روز پس از انتخاب، با حضور هیئت نظارت بخش تشکیل جلسه داده و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین که کمتر از ۲۰ نفر نباشند از بین خود ۸ نفر را به عنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را به عنوان معتمدین علی‌البدل هیئت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌نمایند.

ماده ۴۰ - مقامات اداری که بنا به اقتضای شغل خود به عضویت هیئت اجرایی حوزه انتخابیه (استان) یا شهرستان و یا بخش درمی‌آیند تا زمانی که از سمت اداری خود مستعفی و یا برکنار نشده‌اند، مکلف و موظف به شرکت در جلسات هیئت اجرایی می‌باشند و عدم شرکت تعمدی و غیرموجه آنان در جلسات هیئت اجرایی ترمذ از انجام وظایف قانونی محسوب می‌گردد.

ماده ۴۱ - فرمانداران و بخشداران موظف‌اند بلافاصله پس از غیبت مقامات اداری عضو هیئت اجرایی، مراتب را با ذکر علت غیبت به وزارت کشور اعلام دارند.

ماده ۴۲ - هرگاه در جریان انتخابات، یک یا چند نفر از معتمدین هیئت اجرایی دو جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب از حضور در جلسات هیئت اجرایی خودداری نمایند، به جای آنان به ترتیب تعداد رأی از معتمدین علی‌البدل به وسیله فرماندار و یا بخشدار دعوت به عمل خواهد آمد. در هر حال تا زمانی که اکثریت اعضای هیئت اجرایی باقی هستند، اقدامات هیئت، قانونی است.

ماده ۴۳ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - هرگاه در جریان انتخابات، یک یا چند نفر از معتمدین هیئت اجرایی دو جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب از حضور در جلسات هیئت اجرایی خودداری نمایند یا از سمت خود استعفا دهند و یا هیئت اجرایی را از اکثریت ساقط کنند به جای آنان به ترتیب تعداد رأی از معتمدین علی‌البدل وسیله فرماندار یا بخشدار دعوت به عمل خواهد آمد. در صورتی که با دعوت از اعضای علی‌البدل باز هم اکثریت حاصل نگردد از باقی مانده معتمدین به ترتیب اکثریت آراء (تا ۳۰ نفر) تأمین خواهد گردید.

ماده ۴۴ - هیئت‌های اجرایی بخش‌ها بلافاصله پس از انتخاب معتمدین و تکمیل عده خود تشکیل جلسه داده، تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی را تعیین نموده و مراتب را با ارسال صورت جلسه به وسیله بخشدار به فرماندار شهرستان اعلام می‌دارند.

ماده ۴۵ - هیئت‌های اجرایی شهرستان‌ها پس از تعیین محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی در مرکز شهرستان و بخش

مرکزی و بررسی و تأیید مصوبات هیئت‌های اجرایی بخش‌های تابعه در مورد تعداد و محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی، مراتب را صورت‌جلسه نموده و به‌وسیله فرماندار شهرستان به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه (استان) اعلام می‌دارند. ماده ۴۶- هیئت‌اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (استان) و هیئت‌های اجرایی شهرستان‌های تابع پس از بررسی و تأیید مصوبات هیئت‌های اجرایی بخش‌های تابع خود در مورد تعداد و محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی مبادرت به انتشار آگهی انتخابات، حاوی تاریخ برگزاری انتخابات و اوقات اخذ رأی و شرایط انتخاب‌کنندگان و مقررات جزایی و محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی در شهرستان می‌نماید. فرمانداران شهرستان تابع استان می‌باید چهار نسخه از آگهی منتشره را برای فرماندار مرکز استان ارسال دارند و این فرمانداری موظف است سه نسخه از کلیه آگهی‌های منتشره در استان را به وزارت کشور ارسال دارد. یک نسخه از این آگهی‌ها به هیئت‌نظارت مرکزی فرستاده می‌شود.

ماده ۴۷ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- هیئت‌های اجرایی بخش‌ها پس از تأیید تعداد و محل استقرار شعب ثبت‌نام و اخذ رأی بخش مربوط توسط هیئت‌اجرایی شهرستان، برای هر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی، پنج یا هفت نفر از معتمدین محل را که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند، انتخاب و به بخشدار جهت صدور حکم معرفی می‌نمایند. تبصره ۱- در صورتی که در محل استقرار شعب ثبت‌نام و اخذ رأی به تعداد کافی معتمد باسواد نباشد هیئت‌اجرایی بخش می‌تواند افراد را از خارج برای آن شعبه انتخاب و با حکم بخشدار اعزام نماید.

تبصره ۲ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- در صورتی که هم‌زمان با برگزاری انتخابات مجلس خبرگان، انتخابات دیگری نیز برگزار شود وزارت کشور با هماهنگی هیئت‌مرکزی نظارت یک شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی با اعضای واحد و صندوق‌های مجزا برای انتخابات مذکور در نظر خواهد گرفت.

تبصره ۳ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- هیئت‌اجرایی موظف است از زمان تعیین اعضای شعب ثبت‌نام و اخذ رأی تا یک روز مانده به روز اخذ رأی با تنظیم برنامه نسبت به آموزش توجیهی آنان اقدام نماید. ماده ۴۸ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- فرمانداران و بخشداران موظف‌اند نسبت به تعیین و استقرار مأموران انتظامی به تعداد لازم برای حفاظت از شعب ثبت‌نام و صندوق‌های اخذ رأی اقدام نمایند. در صورتی که مأمور انتظامی به حد کفایت نباشد می‌توانند از پاسداران انقلاب اسلامی دعوت نمایند.

ماده ۴۹ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرایی و نظارت بر انتخابات را ندارند و عضویت آنان به غیر از روحانیون شاغل حوزه‌های نمایندگی ولی فقیه و عقیدتی‌سیاسی این نیروها در هیئت‌های اجرایی، نظارت و بازرسی ممنوع است.

ماده ۵۰ (اصلاحی ۳ / ۳ / ۱۳۸۵)- جلسات هیئت‌های اجرایی با حضور حداقل ۸ نفر رسمیت یافته و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر خواهد بود. در صورت عدم حضور فرماندار یا بخشدار در جلسه، معتمدین حاضر، یک نفر از میان خود را به‌عنوان رئیس همان جلسه انتخاب می‌کنند.

ماده ۵۱ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- اعضای شعب ثبت‌نام و اخذ رأی از بین خود یک رئیس، یک نایب‌رئیس و حسب

مورد ۳ یا ۵ منشی انتخاب می‌نمایند.

ماده ۵۲ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - فرمانداران موظف‌اند مستقیماً یا با تفویض اختیار به بخشداران تابعه برای هر یک از شعب ثبت‌نام و اخذ رأی حداکثر دو نفر نماینده تعیین و اعزام دارند.

ماده ۵۳ - هیئت‌های اجرایی انتخابات خبرگان در سطح استان تحت ریاست فرماندار مرکز استان و در شهرستان‌ها به ریاست فرماندار و در بخش‌ها به ریاست بخشدار محل، مسئول برگزاری و صحت جریان انتخابات حوزه مأموریت خود می‌باشند.

تبصره - در کلیه مراحل برگزاری انتخابات خبرگان، فرمانداران و هیئت‌های اجرایی شهرستان‌های تابعه استان موظف به اجرای دستورات قانونی فرماندار مرکز استان و هیئت‌اجرایی حوزه انتخابیه (استان) می‌باشند.

ماده ۵۴ - چون در بخش‌های مرکزی شهرستان‌ها، هیئت‌اجرایی تشکیل نمی‌شود لذا کلیه وظایف بخشدار و هیئت‌های اجرایی بخش‌های مرکزی در امور انتخابات برعهده فرماندار و هیئت‌اجرایی مرکز شهرستان محول است.

ماده ۵۵ - هیئت‌اجرایی بخش با تصویب هیئت‌اجرایی شهرستان و اطلاع هیئت‌اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (استان) می‌تواند برای مناطق صعب‌العبور و کوهستانی و مسافت‌های دور که تشکیل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی مقدور نباشد شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی سیار تعیین نماید.

ماده ۵۶ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - هیئت‌های اجرایی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که یک روز قبل از روز اخذ رأی محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی آماده و اعضای شعب حداقل یک ساعت پیش از شروع اخذ رأی در محل شعب مستقر شوند.

ماده ۵۷ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - برگ‌های انتخابات دارای دو قسمت است که از محل نقطه‌چین از هم جدا می‌شوند. قسمت اول تعرفه انتخابات محسوب می‌گردد و روی آن مشخصات رأی‌دهنده نوشته می‌شود و قسمت دوم برگ رأی است که به رأی‌دهنده تسلیم می‌گردد. هر دو قسمت تعرفه و برگ رأی باید به مهر اجرا و نظارت ممهور گردد.

ماده ۵۸ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵) - هرگاه بعضی از شعب ثبت‌نام و اخذ رأی به علل مختلف از عهده قرائت آرا و تکمیل صورت‌جلسه برنایند هیئت‌اجرایی با حضور هیئت‌نظارت رأساً نسبت به شمارش و قرائت آرا و تکمیل صورت‌جلسه شعبه مذکور اقدام خواهد کرد.

ماده ۵۹ - مسئولیت نگهداری و حفاظت کلیه اوراق و لوازم انتخاباتی و صندوق‌های رأی تا تحویل به اعضای شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی برعهده نماینده فرماندار می‌باشد.

ماده ۶۰ - مسئولیت نگاهداری و حفاظت مدارک انتخاباتی و صندوق‌های اخذ رأی تا تحویل به هیئت‌اجرایی شهرستان برعهده بخشدار یا سرپرست بخشدار است.

ماده ۶۱ - مسئولیت نگاهداری و حفاظت اوراق و مدارک و صندوق‌های اخذ رأی تا وصول دستور امحای آن‌ها از طرف وزارت کشور برعهده فرماندار یا سرپرست فرمانداری است.

ماده ۶۲- وزارت کشور پس از وصول نظریه شورای نگهبان مبنی بر خاتمه انتخابات هر استان دستور امحای تعرفه و اوراق رأی را صادر خواهد نمود. نظر شورای نگهبان به وسیله هیئت نظارت مرکزی به وزارت کشور ابلاغ می‌گردد.

فصل ششم- ثبت نام و اخذ رأی

ماده ۶۳- نماینده فرماندار و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی موظفاند یک ساعت قبل از زمان شروع اخذ رأی در محل شعبه حاضر شده پس از مرتب نمودن لوازم و مدارک و اطمینان از خالی بودن صندوق و لاک و مهر نمودن آن، برنامه ثبت نام و اخذ رأی و قرائت آراء را به شرح زیر انجام دهند

اول- مرحله مراجعه رأی دهندگان

دوم- مرحله کنترل

سوم- مرحله ثبت نام

چهارم- مرحله اخذ رأی

پنجم- قرائت آراء

اول- مرحله مراجعه رأی دهندگان

اعضای شعب باید کوشش نمایند محل اخذ رأی در محوطه و مکانی مستقر باشد که حداقل دو درب ورود و خروج ۱- رأی دهندگان داشته باشد و چنانچه تعداد کثیری برای دادن رأی مراجعه نمایند به سهولت بتوانند در یک صف استقرار یافته و به ترتیب وارد محل اخذ رأی شوند

رأی دهندگان با دردست داشتن عین شناسنامه در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی حضور یافته و در یک صف استقرار ۲- می‌یابند و به ترتیب به منظور ثبت نام و دادن رأی، وارد محوطه اخذ رأی می‌شوند

دوم- مرحله کنترل

کنترل در دو مرحله انجام می‌شود

الف- کنترل شناسنامه نماینده فرماندار یا رئیس شعبه یا هریک از سه منشی شعبه ثبت نام و اخذ رأی با ملاحظه شناسنامه رأی دهنده موارد زیر را مورد توجه قرار می‌دهند

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷- شناسنامه رأی دهنده به مهر انتخابات جاری خبرگان ممه‌ور نشده باشد) ۱

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - شناسنامه متعلق به شخص مراجعه کننده باشد و دارنده آن در روز اخذ رأی حداقل ۱۵ (۲

داشته باشد [۸] سال تمام

کنترل و بازدید انگشت (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) نماینده فرماندار یا رئیس شعبه و یا هریک از سه منشی - [۹] ب

انگشت سبابه دست راست رأی‌دهنده را کنترل می‌نمایند تا آلوده به جوهر استامپ انتخابات نباشد. در صورتی که مراجعه‌کننده دارای شناسنامه‌ای باشد که ممهور به مهر انتخابات جاری خبرگان بوده، دلالت بر دادن رأی در شعبه دیگری نماید و یا بر انگشت سبابه او اثر جوهر استامپ اخذ رأی دیگری مشاهده شود، به دستور نماینده فرماندار توسط نیروی انتظامی یا پاسداران انقلاب اسلامی، جلب و ضمن تنظیم صورت‌جلسه توسط رئیس شعبه تحویل مقامات ذی‌صلاح می‌گردد.

سوم - مرحله ثبت نام

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - پس از انجام مرحله کنترل و حصول اطمینان از اینکه شناسنامه متعلق به شخص (۱) مراجعه‌کننده بوده و واجد شرایط رأی‌دهنده می‌باشد و نیز در شعبه دیگری رأی نداده است، یک نفر از منشی‌ها نسبت به ثبت مشخصات رأی‌دهنده براساس شناسنامه، روی برگ تعرفه، اقدام و پس از اخذ امضا یا اثر انگشت رأی‌دهنده، روی برگ تعرفه را با قید تاریخ، امضا و با مهر انتخابات خبرگان ممهور می‌نماید.

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - متصدی ثبت نام، شناسنامه رأی‌دهنده را به مهر انتخابات ممهور و به وی تحویل (۲) می‌نماید.

چهارم - مرحله اخذ رأی

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - پس از ثبت نام رأی‌دهنده، متصدی ثبت نام برگ رأی را پس از ممهور نمودن به مهر (۱) انتخابات خبرگان از محل نقطه چین جدا کرده و به رأی‌دهنده تسلیم می‌نماید تا اسم نامزد یا نامزدهای مورد نظر خود را حداکثر به تعداد نمایندگان مورد نیاز حوزه انتخابیه، بر روی آن نوشته، تا نموده و داخل صندوق اخذ رأی انداخته و پس از اینکه متصدی شعبه ثبت نام و اخذ رأی، انگشت سبابه دست راست او را با جوهر مخصوص، رنگ کرده، از درب خروجی شعبه خارج می‌شود و تعرفه انتخاباتی در شعبه باقی می‌ماند.

نماینده فرماندار و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که رأی‌نویسی مخفی و به صورت کاملاً آزاد ۲- و بدون اعمال نفوذ شخص دیگری انجام گیرد. بنابراین افرادی که به نحوی از انحای در شعبه وظیفه‌ای به عهده دارند، حق نوشتن برگ رأی برای اشخاص را ندارند و در صورتی که رأی‌دهنده به هر علتی قادر به نوشتن نباشد باید از وجود افراد خارج که مورد اعتماد وی باشند استفاده کند و اعضای شعبه نیز مراقبت خواهند کرد تا عمل خلاف قانون انجام نگیرد.

ناظرین شورای نگهبان در صورت مشاهده تخلف یا اعمال نفوذ موظفاند مراتب را به اعضای شعبه و نماینده فرماندار ۳- تذکر دهند و آن‌ها باید فرد یا افراد خاطی را توسط مأمورین انتظامی حاضر در شعبه، جلب و مراتب را صورت‌جلسه و همراه خاطی تحویل مقامات ذی‌صلاح دهند.

نماینده فرماندار و رئیس شعبه ثبت نام و اخذ رأی مراقبت خواهند نمود که هیچ فرد مسلحی وارد شعبه اخذ رأی نشود و ۴- مراقبت این افراد توسط مأمورین انتظامی در جلوی در ورودی شعبه انجام می‌شود.

(پنجم - قرائت آرا) اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷

پس از انقضای مهلت اخذ رأی با حصول اطمینان از اینکه کسی برای دادن رأی در محوطه اخذ رأی نمی‌باشد، درب ورودی شعبه اخذ رأی در حضور نماینده فرماندار و ناظر شورای نگهبان و محافظان صندوق، بسته می‌شود. سپس تعرفه‌های مصرف‌شده توسط رئیس شعبه اخذ رأی یا نایب‌رئیس و یا یکی از منشی‌ها با همکاری سایر اعضا شمارش می‌گردد، سپس آرای داخل صندوق به وسیله رئیس شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی یا نایب‌رئیس با همکاری سایر اعضا، بدون قرائت، شمارش می‌شود و در این حالت جریان قرائت آرا به یکی از طرق زیر خواهد بود

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - در صورتی که تعداد آرای داخل صندوق با تعداد تعرفه‌های مصرف‌شده برابر بود، قرائت آرا (۱) آغاز می‌گردد.

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - در صورتی که تعداد آرای داخل صندوق از تعداد تعرفه‌های مصرف‌شده بیشتر بود، اوراق (۲) اضافی بدون آنکه نظریه رأی‌دهنده خوانده شود، توسط رئیس شعبه در حضور اعضا و نماینده فرماندار و ناظر شورای نگهبان و محافظان صندوق از کل آرا برداشته می‌شود و پس از آنکه پشت آن‌ها جمله «باطل شد» با رنگ قرمز قید گردید، ضمیمه صورت‌جلسه شده و سپس قرائت آرا آغاز می‌شود.

در صورتی که بین آرای مأخوذه، اوراقی غیرچاپی باشد، قبل از برداشت اوراق اضافی از کل آرا، ابتدا اوراق [۱۰]: توضیح غیرچاپی برداشته می‌شود و بقیه اوراق اضافی (اگر موجود باشد) از کل آرا و به ترتیب مذکور کنار گذاشته می‌شود.

اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷) - در صورتی که تعداد آرای داخل صندوق کمتر از تعداد تعرفه‌های مصرف‌شده باشد، مراتب (۳) در صورت‌جلسه منعکس و تعداد آرای موجود ملاک عمل قرار می‌گیرد و مجدداً اوراق رأی را داخل صندوق ریخته و قرائت شمارش آرا آغاز می‌شود [۱۱] و

توضیح الف: در موارد ذیل با تأیید هیئت‌نظارت شهرستان، برگ‌های رأی، باطل ولی جزء آرای مأخوذه محسوب شده و مراتب در صورت‌جلسه درج و برگ‌های رأی باطله ضمیمه صورت‌جلسه خواهد شد.

آرا، ناخوانا باشد - ۱

آرایی که دارای نام رأی‌دهنده یا امضا یا اثر انگشت وی باشد - ۲

آرایی که کلاً حاوی اسامی غیر از نامزدهای انتخاباتی مربوطه حوزه انتخابیه باشد - ۳

آرایی که سفید به صندوق ریخته شده باشد - ۴

آرایی که از طریق خرید و فروش به دست آمده باشد - ۵

آرایی که با تهدید به نفع نامزد خاصی به دست آمده باشد - ۶

توضیح ب: در موارد ذیل با تأیید هیئت‌نظارت شهرستان، برگ‌های رأی باطل و جزء آرای مأخوذه محسوب نشده و مراتب در صورت‌جلسه درج و برگ‌های مذکور ضمیمه صورت‌جلسه خواهد شد.

صندوق اخذ رأی فاقد لاک و مهر انتخابات باشد - ۱

آرا، زائد بر تعداد تعرفه باشد - ۲

- ۳- آرای کسانی که به سن قانونی نرسیده باشند
 - ۴- آرای که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیرایرانی داده شده باشد
 - ۵- آرای که با تقلب و تزویر (در تعرفه‌ها، آراء، صورت جلسه و شمارش) به دست آمده باشد
 - ۶- آرای که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد
 - ۷- آرای تکراری
 - ۸- آرای که با شناسنامه کسانی که حضور ندارند اخذ شده باشد
 - ۹- آرای که فاقد مهر انتخاباتی باشد
 - ۱۰- آرای که روی ورقه‌ای غیر از برگ رأی نوشته شده باشد
- ۱۱- کل آرای مندرج در صورت جلسه‌ای که صندوق اخذ رأی آن فاقد اوراق رأی یا برگ‌های تعرفه باشد
- توضیح ج: در مواردی که در برگ رأی، بعضی از اسامی خوانا و بعضی ناخوانا باشد و یا علاوه بر اسامی نامزدهای انتخاباتی، اسامی دیگری نوشته شده باشد و یا اسامی نوشته بیش از تعداد نماینده مورد نیاز باشد و یا نام نامزد انتخاباتی در برگ رأی بیش از یک بار نوشته شده باشد، برگ رأی باطل نبوده و در هر مورد به شرح زیر اقدام می‌گردد
- در حوزه‌هایی که تعداد خبرگان مورد نیاز بیش از یک نفر باشد، فقط اسامی ناخوانا باطل خواهد شد - ۱
- در صورتی که در برگ رأی علاوه بر اسامی نامزدهای انتخاباتی مربوط به حوزه انتخابیه، اسامی دیگری نوشته شده باشد، - ۲
- فقط اسامی اضافی خوانده نمی‌شود
- در صورتی که نام یک نامزد انتخاباتی بیش از یک بار در یک برگ رأی نوشته شده باشد فقط یک رأی برای او محسوب - ۳
- می‌شود
- در صورتی که اسامی نامزدهای انتخاباتی نوشته شده در برگ رأی، بیش از تعداد لازم باشد، اسامی اضافی از آخر خوانده - ۴
- نمی‌شود
- ۵- پس از خاتمه قرائت و شمارش آراء، صورت جلسه اخذ رأی شعبه با تکمیل فرم صورت جلسه در پنج نسخه تنظیم و سپس تعداد رأی هریک از دارندگان رأی در پشت برگ صورت جلسه در فرم مخصوص (فرم نتایج آرای انتخابات خبرگان) قید می‌گردد و پس از تنظیم و امضای صورت جلسه شعبه ثبت نام و اخذ رأی به وسیله نماینده فرماندار و اعضای شعبه و محافظان و ناظر شورای نگهبان، کلیه اوراق و مدارک انتخاباتی و یک نسخه صورت جلسه ثبت نام و اخذ رأی را داخل صندوق رأی قرار داده و پس از لاک و مهر نمودن صندوق‌ها، با دو نسخه صورت جلسه اخذ رأی تحویل محافظان صندوق می‌دهند. یک نسخه صورت جلسه نیز به ناظر شورای نگهبان یا در غیاب او به نماینده فرماندار جهت تسلیم به ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در مرکز شهرستان تحویل می‌گردد. ضمناً یک نسخه از صورت جلسه نیز تا پایان انتخابات نزد رئیس شعبه باقی مانده و سپس تحویل فرماندار می‌شود و رئیس شعبه اخذ رأی به اتفاق نماینده فرماندار و در صورت تمایل به همراه اعضای شعبه اخذ رأی و به اتفاق محافظان صندوق به محل بخشداری و یا فرمانداری مربوط، مراجعه و صندوق‌ها و

صورت جلسه و مدارک رسماً تحویل بخشدار یا فرماندار می‌شود. اگر در روز اخذ رأی اشکالات و ایراداتی پدید آمده باشد باید در قسمت انتهایی صورت جلسه ذکر گردد و به امضای اعضای شعبه و نماینده فرماندار و محافظان صندوق و ناظر شورای نگهبان (در صورت حضور) برسد.

ماده ۶۴- هیئت اجرایی بخش پس از دریافت صندوق‌های اخذ رأی و صورت جلسات شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه بخش، نتیجه انتخابات بخش را ضمن ارسال صندوق‌های اخذ رأی و صورت جلسات مربوط، به هیئت اجرایی شهرستان اعلام می‌دارد.

ماده ۶۵- هیئت اجرایی شهرستان بلافاصله پس از دریافت نتایج انتخابات بخش‌های تابعه، نتیجه کلی انتخابات شهرستان را صورت جلسه نموده و همراه نسخه‌ای از صورت جلسات هیئت‌های اجرایی بخش‌های تابعه به هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (شهرستان مرکز استان) اعلام می‌دارد. ناظران شورای نگهبان ذیل صورت جلسه را امضا کرده و اگر نظری داشته باشند ذکر می‌کنند.

ماده ۶۶- هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه بلافاصله پس از دریافت نتایج انتخابات شهرستان‌های تابعه، نتیجه کلی انتخابات خبرگان استان را با اطلاع ناظرین استان، آگهی کرده و به وزارت کشور نیز اعلام می‌دارد.

ماده ۶۷ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه ظرف دو روز از تاریخ انتشار آگهی نتیجه انتخابات، شکایات مربوطه انتخابات را دریافت و ظرف ۴۸ ساعت با حضور ناظرین شورای نگهبان به آن‌ها رسیدگی و نتیجه رسیدگی به شکایات را صورت جلسه نموده و سه نسخه آن را به وزارت کشور اعلام می‌دارد.

فصل هفتم - شکایات و مقررات جزایی و مواد متفرقه

ماده ۶۸ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- وزارت کشور بلافاصله پس از دریافت سه نسخه از صورت جلسه رسیدگی به شکایات نتایج انتخابات هر استان، دو نسخه از صورت جلسه مذکور را به هیئت نظارت مرکزی شورای نگهبان تسلیم می‌کند و هیئت پس از بررسی و اظهار نظر، یک نسخه آن را در اختیار شورای نگهبان قرار می‌دهد.

ماده ۶۹- کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایت داشته باشند، می‌توانند ظرف یک هفته از تاریخ اخذ رأی شکایت خود را به دبیرخانه شورای نگهبان تسلیم دارند.

ماده ۷۰ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- شورای نگهبان حداکثر ظرف یک هفته پس از دریافت صورت جلسه رسیدگی به شکایات نتیجه انتخابات خبرگان هر استان از هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات، نظر قطعی خود را نسبت به انتخابات انجام شده آن استان به وسیله هیئت نظارت مرکزی به وزارت کشور اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۱- وزارت کشور پس از دریافت نظریه شورای نگهبان، مراتب را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه جهت ابلاغ به

هیئت‌اجرایی انتخابات به‌منظور صدور اعتبارنامه منتخب یا منتخبین خبرگان استان اعلام می‌دارد.

ماده ۷۲- صدور اعتبارنامهٔ منتخبین منوط به اعلام‌نظر شورای نگهبان است و اعتبارنامهٔ منتخبین ملصق به عکس آنان در ۵ نسخه از طرف هیئت‌اجرایی مرکز حوزهٔ انتخابیه تهیه و تنظیم و یک نسخه از آن را به منتخب تسلیم و سه نسخه از آن به وزارت کشور ارسال می‌گردد. وزارت کشور دو نسخه از اعتبارنامه هریک از منتخبین را به هیئت‌مرکزی نظارت ارسال می‌نماید که یک نسخهٔ آن به شورای نگهبان تسلیم گردد.

ماده ۷۳- شکایاتی که در جریان انتخابات خبرگان به شورای نگهبان یا ناظران آن یا هیئت‌های اجرایی تسلیم می‌شود، مانع از ادامهٔ انتخابات نخواهد بود.

ماده ۷۴- هیچ‌یک از اعضای هیئت‌های اجرایی و اعضای شعب ثبت‌نام و اخذ رأی و ناظرین شورای نگهبان نباید با نامزدهای انتخابات خبرگان استان، خویشاوندی نسبی و یا سببی تا درجهٔ سوم داشته باشند.

ماده ۷۵ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷)- هرکس برگ انتخابات خبرگان را بخرد و یا بفروشد و یا در اوراق تعرفهٔ انتخابات تقلب و یا در امر انتخابات به‌نحوی از انحای اخلاص یا تقلب و تزویر و خیانت نماید یا به تهدید یا تطمیع متوسل شود یا با شناسنامهٔ متعلق به دیگری یا با شناسنامهٔ مجعول و با علم به جعلیت آن رأی بدهد یا بگیرد و یا بیش از یک بار رأی دهد بر طبق مقررات مسؤل خواهد بود.

ماده ۷۶ (اصلاحی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- وزارت کشور مأمور اجرای قانون انتخابات خبرگان بوده و مسؤل حسن برگزاری انتخابات است و بدین منظور می‌تواند مأمورینی را جهت بازرسی و کنترل نحوهٔ برگزاری انتخابات به‌طور ثابت و یا سیار به استان‌ها، شهرستان‌ها، بخش‌ها و شعب ثبت‌نام و اخذ رأی اعزام دارد.

ماده ۷۷ (الحاقی ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵)- کلیهٔ وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای قانونی، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شهرداری‌ها و مؤسسات عمومی مکلف‌اند حسب درخواست وزارت کشور، استانداران، فرمانداران، بخشداران و هیئت‌های نظارت شورای نگهبان، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمهٔ انتخابات در اختیار آنان قرار دهند. مدت همکاری کارکنان مذکور جزء ایام خدمت اداری آنان محسوب می‌شود. حق مأموریت روزانه و اضافه‌کار کارکنان یادشده از محل اعتبارات سازمان متبوع آنان تأمین و با تأیید مجری یا ناظر ذی‌ربط پرداخت می‌گردد.

ماده ۷۸- وزارت کشور موظف است با کسب نظر شورای نگهبان در اولین فرصت مناسب، انتخابات مجدد را در حوزه‌هایی که انتخابات آن‌ها متوقف و یا باطل شده براساس قانون انتخابات خبرگان و آیین‌نامهٔ اجرایی آن برگزار نماید.

ماده ۷۹- هرگاه یک یا چند نفر از خبرگان، فوت یا استعفا نمایند و یا به هر علتی حوزهٔ انتخابیه‌ای نماینده‌ای را از دست بدهد، در صورتی که بیش از یک سال به پایان دورهٔ قانونی مجلس خبرگان باقی باشد وزارت کشور با تأیید شورای نگهبان برای انتخاب جانشین آنان براساس قانون انتخابات خبرگان و آیین‌نامهٔ اجرایی آن اقدام می‌نماید. مدت نمایندگی این‌گونه منتخبین فقط تا پایان دورهٔ قانونی مجلس خبرگان است.

ماده ۸۰ (اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷)- هرگاه یک یا چند نفر از نامزدهای دارای اکثریت نسبی آرا قبل از صدور اعتبارنامه

استعفا و یا فوت نمایند در صورت تأیید شورای نگهبان هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه به جای آنان از نفرات بعدی به ترتیب تعداد رأی، انتخاب و نسبت به صدور اعتبارنامه آنان اقدام خواهد کرد.

ماده ۸۱- عضویت هر فرد در بیش از یک هیئت اجرایی انتخابات خبرگان ممنوع است.

ماده ۸۲- دستورالعمل مالی و اجرایی انتخابات خبرگان را وزارت کشور تهیه و به اجرا می گذارد.

ماده ۸۳- این آیین نامه که مشتمل بر ۱۱۶ ماده و ۱۸ تبصره است، در جلسه مورخ ۱۸ / ۷ / ۱۳۶۱ به تصویب شورای نگهبان [۱۲]. رسید

پی نوشتها

- ۱- مستند تصویب این آیین نامه، ماده (۹) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری»، اصلاحی ۱۲ / ۵ / ۱۳۶۱ است [۱-]
- با توجه به اینکه در ماده (۱) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری» اصلاحی ۱۱ / ۶ / ۱۳۹۴، حوزه های انتخابیه [۲-] انتخابات مجلس خبرگان رهبری و تعداد نمایندگان هر یک از آنها به تفصیل بیان شده است، این ماده منسوخ شده است و به همین دلیل، جدول پیوست مذکور آورده نشد.
- به موجب بند «ب» ماده (۴) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری» اصلاحی ۱۴ / ۶ / ۱۳۸۶، حداقل سن [۳-] انتخاب کنندگان به «هجده سال تمام» تغییر کرده است.
- این واژه به اشتباه در متن مصوب به صورت «تا» آمده است [۴-]
- این شماره در متن مصوب به صورت «۳۰» آمده است، لکن به دلیل اصلاحات صورت گرفته، شماره «۲۹» صحیح است [۵-] که در متن آورده شد.
- این شماره در متن مصوب به صورت «۳۵» آمده است، لکن به دلیل اصلاحات صورت گرفته، شماره «۳۴» صحیح است [۶-] که در متن آورده شد.
- این شماره در متن مصوب به صورت «۳۹» آمده است، لکن به دلیل اصلاحات صورت گرفته، شماره «۳۸» صحیح است [۷-] که در متن آورده شد.
- به موجب بند «ب» ماده (۴) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری» اصلاحی ۱۴ / ۶ / ۱۳۸۶، حداقل سن [۸-] انتخاب کنندگان به «هجده سال تمام» تغییر کرده است.
- این حرف به موجب مصوبه اصلاحی ۲۰ و ۲۳ / ۲ / ۱۳۷۷ به ابتدای عنوان این بند افزوده شده است [۹-]
- قسمت هایی که با عنوان «توضیح» در این آیین نامه آمده است، جزء متن مصوبه بوده و در واقع تفصیل بندها و [۱۰-] اجزای مواد آن است.

حرف «و» به اشتباه در متن مصوب نیامده است [۱۱-]

با توجه به اصلاحات صورت گرفته، هم‌اکنون این آیین‌نامه مشتمل بر ۸۳ ماده و ۳۷ تبصره است [۱۲-]

[۱] آیین‌نامه نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری مصوب ۲۳ و ۳۰ / ۱ / ۱۳۸۵ شورای نگهبان

- ماده ۱- براساس اصل (۹۹) قانون اساسی، نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری به‌عهده شورای نگهبان می‌باشد. این نظارت استصوابی و عام و در تمام مراحل و در کلیه امور مربوط به انتخابات، جاری است.
- ماده ۲- پیش از شروع انتخابات، از سوی شورای نگهبان پنج نفر از افراد مسلمان و مطلع و مورد اعتماد به‌عنوان هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات با اکثریت آراء، انتخاب و به وزارت کشور معرفی می‌شوند.
- تبصره- از پنج نفر عضو هیئت مرکزی نظارت حداقل یک نفر باید عضو شورای نگهبان باشد.
- ماده ۳- هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات در اولین جلسه خود از بین اعضا نسبت به انتخاب رئیس، نایب رئیس، دبیر و سخنگو اقدام می‌نماید و محل کار خود را تعیین و به وزارت کشور اعلام می‌دارد.
- ماده ۴- هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات می‌تواند برای انجام مسئولیت محوله محل کار خود را در وزارت کشور قرار دهد و هیئت‌های منصوب از جانب آن نیز می‌توانند محل کار خود را در استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و بخشداری‌ها قرار دهند.
- ماده ۵- هیئت مرکزی نظارت بر کلیه مراحل انتخابات و جریان‌های انتخاباتی و اقدامات وزارت کشور در امر انتخابات و هیئت‌های اجرایی و حسن و صحت جریان انتخابات نظارت خواهد کرد.
- ماده ۶- نظارت هیئت مرکزی بر انتخابات مجلس خبرگان از طریق مقتضی از جمله موارد زیر انجام می‌گیرد
- الف- گزارش‌های بازرسان، ناظرین و دفاتر نظارتی شورای نگهبان
- ب- تعیین ناظر در تمام هیئت‌های مربوط به انتخابات
- ج- اعزام بازرسان مستقل در صورت لزوم برای رسیدگی به شکایات مربوط به هیئت‌ها و عوامل اجرایی
- د- رسیدگی به شکایات و پرونده‌ها و مدارک انتخابات
- ه- بررسی گزارشات واصله از وزارت کشور
- تبصره ۱- هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات می‌تواند ناظرین و بازرسان خود را و هیئت‌های منصوب از جانب آن می‌توانند ناظرین خود را از بین کارمندان دولت انتخاب نمایند
- تبصره ۲- وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و وابسته به دولت مکلف‌اند با مأموریت کارمندانی که در جریان انتخابات به همکاری آنان بر حسب درخواست هیئت‌های نظارت نیاز است موافقت نمایند و مدت مأموریت آنان جزء خدمت اداری محسوب می‌گردد.

ماده ۷- شکایاتی که در جریان برگزاری انتخابات از هیئت‌های اجرایی و ناظرین شورای نگهبان و سایر عوامل اجرایی به هیئت مرکزی نظارت واصل می‌شود، در جلسه هیئت مذکور مطرح و حسب اهمیت موضوع به یکی از طرق زیر مورد رسیدگی قرار می‌گیرد

الف- ارسال شکایات به هیئت نظارت استان جهت رسیدگی و اعلام نتیجه

ب- اعزام بازرس از مرکز

هیئت مرکزی نظارت رونوشت احکام بازرسان اعزامی را به استانداری یا فرمانداری و وزارت کشور ارسال می‌دارد - [۲] تبصره

ماده ۸- هیئت مرکزی نظارت باید در هر استان هیئتی مرکب از پنج نفر با شرایط مذکور در ماده (۲) جهت نظارت بر انتخابات آن استان تعیین کند

تبصره ۱- هیئت مرکزی نظارت یک نسخه از احکام صادره هیئت‌های مذکور را به وزارت کشور ارسال می‌دارد

تبصره ۲- وزارت کشور بلافاصله پس از دریافت احکام هیئت‌های نظارت، مراتب را به فرماندار شهرستان مرکز استان ابلاغ می‌نماید

تبصره ۳- هیئت‌های اجرایی شهرستان‌های مراکز استان موظفاند هیئت نظارت استان را در جریان کلیه امور انتخابات آن استان بگذارند و نظرات هیئت مذکور در همه موارد مربوطه انتخابات جز موارد زیر قطعیت دارد

ابطال یا توقف کل انتخابات یک حوزه انتخابیه ۱-

ابطال یا توقف انتخابات شعبی که در سرنوشت انتخابات تأثیر تعیین‌کننده دارد ۲-

ماده ۹- چنانچه هیئت‌های نظارت استان به مواردی برخورد نمایند که در توقف و یا ابطال کلی و یا تغییر نتیجه انتخابات موثر باشند، نظر خود را با ذکر دلایل صورت جلسه نموده و همراه با مستندات، به هیئت مرکزی نظارت جهت بررسی و اظهارنظر و گزارش به شورای نگهبان ارسال می‌دارند

ماده ۱۰- هیئت نظارت استان با موافقت هیئت مرکزی نظارت باید برای هر شهرستان هیئتی مرکب از سه نفر با شرایط مذکور در ماده (۲) به منظور نظارت بر انتخابات شهرستان‌ها، انتخاب و جهت صدور حکم به هیئت مرکزی نظارت معرفی نماید

ماده ۱۱- هیئت مرکزی نظارت می‌تواند در صورت مشاهده تخلف یا قصور ناظرین حوزه انتخابیه نسبت به برکناری و تعیین و معرفی جانشین آنان اقدام نماید

ماده ۱۲- هیئت‌های نظارت شهرستان‌ها موظفاند افرادی را که واجد شرایط مذکور در ماده (۲) می‌باشند، به منظور نظارت بر انتخابات بخش‌ها انتخاب و جهت صدور حکم به هیئت نظارت استان معرفی نمایند

ماده ۱۳- شورای نگهبان در هر مورد که صلاح بداند، می‌تواند رأساً تمام یا برخی از ناظرین را انتخاب نماید

ماده ۱۴- فرمانداران و بخشداران موظفاند پس از دریافت اسامی هیئت‌های نظارت، از آن‌ها برای حضور در کلیه جلسات به منظور نظارت بر انتخابات دعوت به عمل آورند

ماده ۱۵- در تمام مدتی که انتخابات برگزار می‌شود، هیئت مرکزی نظارت در تمام کشور و هیئت‌های پنج‌نفره استان‌ها و هیئت‌های سه‌نفره حوزه‌های فرعی بر کیفیت انتخابات نظارت کامل دارند و در هر مورد که سوء جریان یا تخلفی مشاهده کنند حسب مورد به فرمانداران و بخشداران اعلام و هیئت‌های اجرایی موظف‌اند بنا به نظر هیئت‌های مذکور طبق قانون انتخابات نسبت به رفع نواقص اقدام نمایند. هیئت‌های نظارت در صورتی که مقامات وزارت کشور نظرات آنان را ملحوظ ندارند مراتب را به شورای نگهبان گزارش خواهند کرد.

ماده ۱۶- هیئت‌های نظارت استان به کلیه گزارش‌هایی که از طرف هیئت‌های نظارت شهرستان‌ها، بخش‌ها و استانداری‌ها در زمینه انتخابات می‌رسد دقیقاً رسیدگی نموده و نسبت به مسائل مطروحه اظهار نظر کرده، مراتب را صورت جلسه می‌نمایند و حسب اهمیت موضوع به یکی از طرق زیر اقدام می‌کنند

الف- اعلام نظر به استانداری جهت رفع نواقص

ب- ارسال گزارش جامع به هیئت مرکزی نظارت

ماده ۱۷- هیئت مرکزی نظارت حتی بدون اینکه شکایتی از سوء جریان انتخابات برسد باید با بررسی و دقت در گزارش‌هایی که وزارت کشور یا هیئت‌های نظارت از تفصیل جریان انتخابات می‌دهند، اعلام نظر نماید

ماده ۱۸- هیئت مرکزی نظارت حق ابطال یا توقف انتخابات را ندارد؛ فقط باید مدارکی حاکی از عدم صحت یا لزوم

متوقف ساختن آن را برای شورای نگهبان بفرستد تا شورا در مورد ابطال یا توقف آن نظر بدهد

ماده ۱۹- نظر شورای نگهبان در مورد ابطال یا توقف انتخابات، قطعی و لازم‌الاجرا است

تبصره- ادامه انتخابات در حوزه‌هایی که از طرف شورای نگهبان متوقف گردیده، بدون اعلام نظر ثانوی شورای نگهبان،

وجهه قانونی ندارد و جز شورای نگهبان، هیچ مقام و مرجع دیگری حق ابطال یا توقف انتخابات را ندارد

ماده ۲۰- شورای نگهبان می‌تواند انتخابات را مستقلاً در هر یک از مراحل، در کل و یا در بعضی از مناطق حوزه انتخابیه، با ذکر دلیل باطل اعلام کند

ماده ۲۱- در مواردی که هیئت سه‌نفره نظارت بر انتخابات، نتایج انتخابات یک یا چند صندوق شعب اخذ رأی را منطبق با قانون تشخیص ندهد، موضوع را با ذکر دلیل از طریق فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه در هیئت اجرایی محل مطرح خواهد کرد. در صورتی که هیئت اجرایی مذکور نظر هیئت سه‌نفره را نپذیرفت، مراتب به هیئت پنج‌نفره استان احاله خواهد گردید و نظر این هیئت قطعی و لازم‌الاجرا است و در مواردی که هیئت نظارت استان وجود ندارد، به هیئت مرکزی احاله خواهد شد و نظر این هیئت قطعی و لازم‌الاجرا است

ماده ۲۲- ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در کلیه سطوح انتخابات (شعب ثبت نام و اخذ رأی، بخش، شهرستان و استان)، وظیفه مراقبت بر اجرای دقیق موازین قانونی را برعهده دارند و چنانچه مواردی از تخلف و یا تعلل را مشاهده نمایند، موظف‌اند با تذکر به مسئولین اجرایی مربوطه، جهت رفع موارد مذکور، پیگیری و نسبت به گزارش آن با رعایت سلسله مراتب اقدام نمایند

ماده ۲۳- در کلیه مواردی که هریک از هیئت‌های اجرایی موظف‌اند یک نسخه از صورت‌جلسه یا نتیجه اقدامات خود را به وزارت کشور یا فرماندار یا بخشدار ارسال نمایند باید یک نسخه هم به هیئت‌نظارت مربوطه ارائه دهند و در مواردی که امضای هیئت‌های اجرایی پیش‌بینی شده است، امضای هیئت‌های نظارت شورای نگهبان نیز لازم است.

ماده ۲۴- در مورد تعیین تعداد ناظرین شعب ثبت‌نام و اخذ رأی، هیئت‌های نظارت منتخب شورای نگهبان، با اکثریت آرا تصمیم می‌گیرند.

ماده ۲۵- نحوه انجام وظیفه ناظرین شعب ثبت‌نام و اخذ رأی به شرح دستورالعمل ابلاغی هیئت‌مرکزی نظارت خواهد بود.

ماده ۲۶- وزارت کشور موظف است حداقل یک ماه قبل از صدور دستور انتخابات در هریک از حوزه‌های انتخابیه مراتب را به اطلاع و تأیید شورای نگهبان برساند.

این آیین‌نامه مشتمل بر بیست‌وشش ماده و هشت تبصره در جلسات مورخ ۲۳ و ۳۰ فروردین ۸۵ به تصویب شورای نگهبان رسیده است.

پی‌نوشت‌ها

مستند تصویب این آیین‌نامه، تبصره «۱» ماده (۹) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری»، اصلاحی ۱۳۶۱/۵/۱۲ [۱-] است.

این تبصره به اشتباه در متن مصوب با عنوان تبصره «۱» آمده است [۲-]

مصوب ۱۳۷۰/۴/۹ [۱] ماده واحد موضوع تبصره «۱» ماده (۹) قانون انتخابات مجلس خبرگان شورای نگهبان

چنانچه پس از تأیید صلاحیت و سپری شدن مدت بررسی صلاحیت‌ها، ادله جدیدی برای عدم صلاحیت هریک از داوطلبان نمایندگی مجلس خبرگان به دست آید، پس از بررسی و اعلام عدم صلاحیت آنان توسط فقهای شورای نگهبان، مراتب به وسیله هیئت‌مرکزی نظارت به ستاد انتخابات کشور اعلام خواهد شد.

پی‌نوشت‌ها

این ماده واحد به استناد تبصره «۱» ماده (۹) «قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری» که تصویب آیین نامه اجرایی [۱-] نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری را برعهده شورای نگهبان قرار داده، به تصویب شورای نگهبان رسیده و در واقع بخشی از «آیین نامه نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری» تلقی می شود.